

На основу члана 15. Закона о Управи за индиректно опорезивање („Службени гласник БиХ“, број 89/05) и члана 61. став 2. Закона о управи („Службени гласник БиХ“, бр. 32/02 и 102/09), директор Управе за индиректно опорезивање д о н о с и

У П У Т С Т В О

ЗА КОРИШЋЕЊЕ БАНКАРСКИХ ГАРАНЦИЈА У ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим Упутством ближе се уређује врста, садржај и изглед банкарске гаранције за обезбјеђење индиректних пореза у царинском поступку (у даљем тексту: гаранција) и камате, услови и поступак прихватања гаранције, начин коришћења прихваћене гаранције и друга питања у вези гаранције.

Члан 2. (Дефиниције)

У смислу овог Упутства слједећи појмови имају значење:

- а) „гаранција“ значи инструмент обезбјеђења плаћања индиректних пореза у царинском поступку увећаних за камату (затезна и компензаторна) издат од банке која има дозволу за рад надлежних Агенција за банкарство у Босни и Херцеговини,
- б) „индиректни порези“ значи увозне и извозне дажбине, акцизе, порез на додату вриједност, и све друге порезе зарачунате на робу и услуге која се ставља у царински поступак, укључујући и порезе на промет и путарине,
- ц) „царински поступак“ значи: стављање робе у слободан промет, провоз, царинско складиштење, унутрашња обрада, обрада под царинском контролом, привремени увоз, спољна обрада, извоз (ако постоје прописане извозне дажбине) и привремени смјештај робе,
- д) „гарантни уред“ значи сваки уред Управе за индиректно опорезивање који одлучује о прихватању гаранције.

Члан 3. (Обавеза банке)

Издавањем банкарске гаранције банка се обавезује да ће платити дуг по основу индиректних пореза, увећан за камату којег корисник гаранције до њихове доспјелости није платио.

ГЛАВА II - ОБЛИК И ВРСТЕ ГАРАНЦИЈА

Члан 4. (Облик гаранција)

- (1) Гаранција се може положити у облику:
 - a) готовинског депозита и
 - b) помоћу јемца.
- (2) Готовински депозит се даје у валути БиХ или одговарајућем износу стране валуте према важећем курсу који објављује Централна банка БиХ.

Члан 5. (Врсте гаранција)

Гаранција за обезбјеђење индиректних пореза у царинском поступку, осим гаранција за поступак провоза из члана 8. овог Упутства, може бити:

- a) појединачна гаранција коју корисник гаранције подноси као инструмент обезбјеђења за плаћање појединачног дуга по основу индиректних пореза, увећан за камату
- b) свеобухватна гаранција којом се обезбјеђују дугови по основу индиректних пореза, увећани за камате, који су настали или би могли настати у року важења гаранције у царинским поступцима за које је гаранција положена.

Члан 6. (Коришћење свеобухватне гаранције)

- (1) Индиректни порези у царинским поступцима: стављање у слободан промет, унутрашња обрада, обрада под царинском контролом, привремени увоз, царинско складиштење, привремени смјештај, спољна обрада, извоз и у поједностављеним поступцима се могу обезбиједити свеобухватном гаранцијом за поједине поступке или једном свеобухватном гаранцијом за више царинских поступака, осим уколико за поједине царинске поступке није другачије прописано.
- (2) Уколико се једном свеобухватном гаранцијом обезбјеђују индиректни порези за више царинских поступака у царинској испостави или царинском реферату на граничном прелазу или за царинске поступке у више царинских испостава или царинских реферата на граничним прелазима у оквиру једног регионалног центра, подносилац захтјева за прихватање свеобухватне гаранције наводи на спецификацији о распореду средстава по гаранцији, који износ средстава из те гаранције намјерава користити у наведеној царинској испостави односно царинском реферату на граничном прелазу, за који поступак и по потреби податке о заступаном лицу.
- (3) Уколико постоји потреба за измјеном распореда расположивих средстава по спецификацији, подносилац захтјева из става (2) овог члана, подноси надлежном гарантном уреду уз захтјев и нову спецификацију о распореду средстава по гаранцији. Гарантни уред, након провјере испуњености услова за нови распоред средстава по гаранцији, поступа у складу са одредбама става (3) члана 13. овог Упутства.

Члан 7.
(Садржај и изглед гаранције)

(1) Гаранција садржи сљедеће податке:

- број и врста (појединачна или свеобухватна) гаранције,
- износ гаранције,
- рок важења гаранције,
- податке о издаваоцу гаранције, назив банке, идентификациони број додијељен од стране УИО, сједиште, адреса, број трансакцијског рачуна банке и гдје се води, овлашћено лице за овјеру и потпис тог лица, отисак службеног печата банке,
- податке о кориснику гаранције: назив корисника, идентификациони број додијељен од стране УИО, сједиште и адреса, број трансакцијског рачуна и гдје се води, лице овлашћено за заступање,
- одредбу о наплати из гаранције „на први позив и без приговора“ на начин да ће гарант платити индиректне порезе и камату (затезну и компензаторну) које корисник гаранције до њихове доспјелости није измирио,
- одредбу о преузимању гаранцијских обавеза из претходне гаранције,
- мјесто и датум издавања гаранције,
- одредбу о прихватању гаранције од стране гарантног уреда (број, датум, потпис овлашћеног службеника и отисак службеног печата).

(2) Изглед гаранције са садржајем дат је у прилозима како слиједи:

- а) појединачна гаранција - Прилог 1.,
- б) свеобухватна гаранција - Прилог 2.

Члан 8.
(Врсте гаранција у поступку провоза)

У поступку провоза индиректни порези могу бити обезбијеђени појединачном гаранцијом за поступак провоза и свеобухватном гаранцијом за поступак провоза.

Члан 9.
(Појединачна гаранција за поступак провоза)

Појединачном гаранцијом за поступак провоза обезбјеђује се дуг по основу индиректних пореза, увећан за камату за једну радњу провоза. Појединачна гаранција се подноси на обрасцу из Прилога 27. Одлуке о provedбеним прописима Закона о царинској политици Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 63а/04, 60/06 и 57/08), (у даљем тексту: Одлука) - Прилог 3. Упутства.

Члан 10.
(Свеобухватна гаранција за поступак провоза)

Свеобухватном гаранцијом за поступак провоза обезбјеђује се дуг по основу индиректних пореза, увећан за камату за више радњи провоза у оквиру једног регионалног центра. Свеобухватна гаранција се подноси на обрасцу из Прилога 36. Одлуке - Прилог 4. овог Упутства.

ГЛАВА III - ПРИХВАТАЊЕ И ОВЈЕРА ГАРАНЦИЈА

Члан 11. (Услови за прихватање)

- (1) Гаранција може бити прихваћена од стране гарантног уреда уколико је издата од банке која има дозволу за рад од надлежне Агенције за банкарство у Босни и Херцеговини и садржи елементе из члана 7. овог Упутства односно уколико се ради о гаранцији за поступак провоза садржи елементе гаранције прописане обрасцима из члана 9. и 10. овог Упутства.
- (2) Гаранција која је издата од банке која се налази у поступку привремене управе, стечаја или ликвидације не може се прихватити.

Члан 12. (Подношење захтјева за прихватање гаранције)

- (1) Захтјев за прихватање гаранције корисник гаранције подноси Одсјеку за пословне услуге при Регионалном центру, код којег се као инструмент обезбјеђења намјерава користити гаранција.
- (2) Уз захтјев из става (1) овог члана прилаже се гаранција у три оригинална примјерка и спецификација о распореду средстава по гаранцији из Прилога 5., ако је потребно распоредити средства.

Члан 13. (Поступање гарантног уреда)

- (1) Гарантни уред након утврђивања испуњености услова из члана 11. овог Упутства одлучује о прихватању гаранције. Податке о прихватању гаранције гарантни уред уписује на сва три примјерка прихваћене гаранције у тексту који се односи на прихватање.
- (2) Један примјерак прихваћене гаранције задржава гарантни уред, а два примјерка прихваћене гаранције враћа кориснику гаранције, од којих један примјерак корисник гаранције доставља издаваоцу исте.
- (3) Гарантни уред копију прихваћене гаранције и спецификацију о распореду средстава доставља Средишњем уреду УИО - Сектору за пословне услуге, царинским испоставама и царинским рефератима на које се односи гаранција, те другим организационим јединицама Сектора за царине, уколико је то прописано другим подзаконским актом.
- (4) У случају када је гарантни уред прихватио појединачну гаранцију за поступак провоза, исти задржава копију прихваћене гаранције и о истом писменим путем обавјештава полазни царински уред. Корисник поступка три оригинална примјерка гаранције прихваћене од гарантног уреда подноси полазном царинском уреду, који на исте уписује број и датум провозне пријаве и овјерава потписом и печатом, а један оригинални примјерак гаранције задржава у складу са одредбама члана 220. Одлуке.

Преостала два примјерка полазни царински уред враћа кориснику поступка који један примјерак доставља издаваоцу гаранције.

- (5) Уколико нису испуњени услови за прихватање гаранције гарантни уред о томе доноси одлуку по правилима управног поступка.

ГЛАВА IV - ВАЖЕЊЕ ГАРАНЦИЈЕ, НАПЛАТА, ПРАЋЕЊЕ И ПОВЛАЧЕЊЕ ГАРАНЦИЈЕ У ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ

Члан 14. (Важење гаранције)

Рок важења свеобухватне гаранције не може бити краћи од шест мјесеци, односно краћи од рока у којем дуг може настати.

Члан 15. (Налог за наплату)

- (1) Надлежни царински уред, у случају неплаћања индиректних пореза у прописаном року, Одсјеку за пословне услуге подноси захтјев за наплату индиректних пореза и камата из гаранције уз који прилаже доказ о дугу. Одсјек за пословне услуге подноси налог за наплату индиректних пореза и камата из гаранције насталих у року важења гаранције издаваоцу гаранције на обрасцу из Прилога 6. овог Упутства. Налог за наплату се подноси најкасније у року од 90 дана од дана истека рока важења гаранције.
- (2) Уколико се ради о наплати индиректних пореза обезбијеђених појединачном гаранцијом за поступак провоза, полазни царински уред подноси Одсјеку за пословне услуге Регионалног центра захтјев за наплату индиректних пореза и камата из гаранције уз који прилаже и оригинални примјерак појединачне гаранције за поступак провоза на коју се захтјев односи. На основу поднијетог захтјева, Одсјек за пословне услуге подноси налог за наплату издаваоцу гаранције.
- (3) Одсјек за пословне услуге надлежног Регионалног центра, уз налог за наплату прилаже и доказ о дугу у зависности од ситуације (нпр. царинска пријава, рјешење или други одговарајући царински документ). Један примјерак налога истовремено се доставља и кориснику гаранције.

Члан 16. (Поврат гаранције)

- (1) На писани захтјев корисника гаранције, гарантни уред враћа положену гаранцију када утврди да су плаћени сви индиректни порези који су обезбијеђени том гаранцијом или да дуг не може више настати, или да је наплата дуга осигурана другим одговарајућим инструментом.
- (2) Банка гарант може повући јемство у свако доба без навођења разлога. У том случају писани захтјев се доставља гарантном уреду и гаранција се отказује 30-тог дана, односно 16-тог дана код поступка провоза од дана запримања захтјева, с тим да банка може одредити дужи рок за отказивање гаранције. У таквим околностима гаранција вриједи за све дугове који су до дана повлачења гаранције били осигурани отказаном гаранцијом.
- (3) Ако корисник гаранције поднесе захтјев за враћање гаранције којој није истекао рок

важења, исту више не може користити у царинском поступку за који је положена, у којем случају гарантни уред проводи поступак ради утврђивања испуњености услова из става (1) овог члана за враћање гаранције. Гарантни уред дужан је, у циљу онемогућавања даљег коришћења гаранције обавијестити царинске уреде на које се гаранција односи.

Члан 17. (Подношење нове гаранције)

Ако корисник гаранције, у царинским поступцима у којима су настале или би могле настати обавезе по основу индиректних пореза и камата, умјесто већ положене гаранције подноси нову гаранцију, нова гаранција мора садржавати и одредбу да се из ње могу наплатити индиректни порези и камате обезбијеђени претходном гаранцијом, са навођењем података о тој гаранцији (број и датум гаранције, издавалац гаранције).

Члан 18. (Евиденција)

Царинске испоставе односно царински реферати су у обавези водити евиденцију о гаранцијама које се на њих односе и континуирано пратити њихово задужење и раздужење, на обрасцу Прилог 7. овог Упутства, осим за гаранције чије задужење/раздужење се прати аутоматски у информационом систему УИО.

ГЛАВА V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19. (Коришћење гаранција)

- (1) За све што није регулисано овим Упутством, примјењиваће се одговарајуће одредбе Закона о царинској политици БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 и 76/11) и Одлуке о проведбеним прописима Закона о царинској политици БиХ.
- (2) Гаранције које су до дана ступања на снагу овог Упутства прихваћене од гарантног уреда у складу са Упутством за коришћење банкарских гаранција у царинском поступку, број: 16-5144/05 од 30.05.2005. године, могу се користити до истека рока важења истих.
- (3) Поједностављења у царинском поступку провоза, која се односе на коришћење банкарских гаранција, прописана одредбама члана 243. до 255. Одлуке неће се примјењивати у царинским поступцима до стварања услова за њихову примјену.

Члан 20. (Престанак важења ранијих прописа)

Даном ступања на снагу овог Упутства престаје да важи Упутство за коришћење банкарских гаранција у царинском поступку, број:16-5144/05 од 30.05.2005. године.

Члан 21.
(Саставни дио Упутства)

Саставни дио Упутства чине: Прилог 1. и 2. из члана 7., Прилог 3. из члана 9., Прилог 4. из члана 10., Прилог 5. из члана 12., Прилог 6. из члана 15. и Прилог 7. из члана 18. овог Упутства.

Члан 22.
(Ступање на снагу)

Ово Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

Број 02-2-2190/13
15.октобар 2013. године

Директор
Др **Миро Цакула**, с. р.